

Ткачук Дмитро
Науковий керівник – доктор екон. наук, проф. Моїсєєва Н.І.
Державний біотехнологічний університет

ЕКОНОМІЧНИЙ СУВЕРЕНІТЕТ ЯК ОСНОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

Економічний суверенітет є однією з ключових складових національної безпеки будь-якої держави. Ця концепція відображає рівень контролю та самостійності країни у власній економічній сфері. У цьому рефераті розглянемо поняття економічного суверенітету, його важливість для національної безпеки та способи, якими він може бути досягнутий та збережений.

Економічний суверенітет означає здатність держави приймати власні економічні рішення та контролювати власну економіку без надмірного впливу з боку інших країн або міжнародних організацій. Він включає в себе такі аспекти:

- **Монетарний суверенітет:** Держава має право видачі та регулювання власної валюти, встановлення процентних ставок та монетарної політики.
- **Фіскальний суверенітет:** Держава встановлює свою податкову політику, бюджет та має контроль над грошовими потоками власної економіки.
- **Торговельний суверенітет:** Країна має право на вільний ввіз та вивіз товарів, а також може встановлювати власні мита та торговельні обмеження.
- **Інвестиційний суверенітет:** Держава регулює внутрішні та іноземні інвестиції та встановлює правила їхньої діяльності.
- **Політика ресурсів:** Контроль над природними ресурсами та їх раціональне використання.

Економічний суверенітет є надзвичайно важливим для забезпечення національної безпеки з наступних причин:

- **Економічна стійкість:** Держава з високим рівнем економічного суверенітету має здатність долати економічні кризи та забезпечувати добробут свого населення. Сильна економіка допомагає фінансувати програми національної безпеки.
- **Незалежність у рішеннях:** Держава з вищим рівнем економічного суверенітету може самостійно приймати стратегічні рішення, не обмежуючись вимогами інших країн або міжнародних інституцій.
- **Безпека постачання:** Контроль над важливими ресурсами та виробництвом сприяє стійкості та запобігає можливій залежності від інших держав.
- **Захист від економічних загроз:** Держава з економічним суверенітетом має резерви та інструменти для відповіді на економічні атаки, такі як санкції або торговельні обмеження.

Забезпечення економічного суверенітету вимагає комплексного підходу та реалізації різних заходів:

- **Розвиток внутрішніх ринків:** Стимулювання внутрішнього виробництва та споживання для зменшення залежності від імпорту.

- Диверсифікація економіки: Розширення галузей економіки та різноманітність видів економічної діяльності.
- Розвиток торговельних відносин: Укладання вигідних торговельних угод з іншими країнами для розширення можливостей експорту та імпорту.
- Фінансова стабільність: Збереження фінансової стійкості шляхом контролю за банківською системою, монетарною політикою та фінансовими регуляціями.
- Залучення іноземних інвестицій: Регуляція іноземних інвестицій для забезпечення їхньої відповідності національним інтересам та збереження контролю.
- Сировинна та енергетична безпека: Забезпечення контролю над доступом до важливих природних ресурсів та розвиток альтернативних джерел енергії.
- Збереження фінансових резервів: Створення та підтримка фінансових резервів для подолання економічних криз та негайного реагування на зовнішні загрози.

Економічний суверенітет є критично важливим для національної безпеки та добробуту країни. Він допомагає забезпечити економічну стійкість, незалежність у прийнятті рішень, безпеку постачання ресурсів та захист від економічних загроз. Забезпечення економічного суверенітету вимагає поєднання різноманітних стратегічних заходів та відповідальної економічної політики для зміцнення позиції держави на міжнародній арені та забезпечення її національної безпеки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Воронянський О. Проблема суб'єктності суверенітету в контексті технології здійснення влади / О. Воронянський // *Evropskypoliticky a pravnidiskurz.* - 2015. - Vol. 2, Iss. 4. - С. 205-209.
2. Воронянський, О. В. Проблеми трансформації політичної суб'єктності в постіндустріальному суспільстві / О. В. Воронянський // *Сучасне суспільство.* – 2020. – Вип. 2 (18). – С. 37-47.
3. Воронянський О. В. Після кінця історії: криза ліберально-демократичної парадигми // *Сучасне суспільство: політичні науки, соціологічні науки, культурологічні науки.* – 2020. – Т. 1. – №. 20. – С. 32-40.
4. Kobelieva D., Moisieiva N., Omelchenko H. Capitalism and modern society in the historical and philosophical concept of YN Harari. – 2020.
5. Lohvynenko Y. S. Історія держави і права України: практикум. – 2017.
6. Моїсеєва Н. І., Омельченко Г. Ю. Комунікаційна діяльність в структурі соціально-комунікаційного знання. – 2017.
7. Пилипенко С. Г. Модуси сучасної культури в інформаційному просторі / С. Г. Пилипенко // *Сучасне суспільство.* — 2013. — Випуск 1. — С. 120–128.